

94(574)к

M 84

Әбілсеїт МҰҚТАР

ЗЕРТТЕУ

ТАРИХ

АЙДЫНЫҢДАҒЫ

ТҮЛҒАЛАР

Төрағалы Әбілсеїт Мұқтар

Қарағанды облысы

Қарағанды қаласы

1919

М. ӨТЕМІСҰЛЫ АТЫНДАҒЫ БАТЫС ҚАЗАҚСТАН
МЕМЛЕКЕТТІК УНИВЕРСИТЕТІ

Әбілсейіт МҰҚТАР

**ТАРИХ АЙДЫНЫНДАҒЫ
ТҰЛҒАЛАР**

АРЫС

Алматы

2013

МАЗМҰНЫ

Ахмет А. Тұлғалар тарихына арналған құнды еңбек 3

I ТАРАУ. ТҰЛҒАЛАР ТАРИХЫН ЗЕРТТЕУ МӘСЕЛЕЛЕРІ

Төл тарихқа жаңаша көзқарас қажет	6
Тұлғалар тарихын зерттеу және оларды оқулықтарға енгізу мәселелері	13
Қазақ батырлары тарихының зерттелуі және К.Л. Есмағамбетов	18
Еліңнің егемендігі – зор бақыт	30
Шоқайтануға қосылған сүбелі еңбек	40
Ақиқат жолын бұзбаған дұрыс	45
С историей следует быть осторожнее	49

II ТАРАУ. ЕЛ АЗАТТЫҒЫ ҮШІН КҮРЕС ЖӘНЕ ТАРИХИ ТҰЛҒАЛАР (XVIII ҒАСЫР)

Әйтеке би ұрпақтары тарихынан (мұрағат ізімен)	54
XVIII ғасырдың I жартысындағы қазақ-түркімен қарым-қатынасы	69
Әбілқайыр хан және Нәдір шах: Қазақ және Иран мемлекеттерінің XVIII ғасырдың I жартысындағы қарым-қатынасы хақында	79
Әбілмәмбет Болатұлының қоғамдық-саяси қызметі	89
«Мен – қазақтың үш Алашының ханымын»	122
Жарас мерген және азаттық үшін күрестегі ұрпақтар сабақтастығы	144
Алыбай Қосакөзұлының өмірі мен қызметі	151
Мыңбай батыр	159

III ТАРАУ.

XIX ҒАСЫРДАҒЫ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ЖАҒДАЙ ЖӘНЕ ТҰЛҒАЛАР

Орта жүз ханы Уәли Абылайұлының қоғамдық-саяси қызметі (1739-1820 жж.)	166
Бөкей ханның қоғамдық-саяси қызметі	184
Бекет Ата тағылымы	196
Сарышоңай бидің өмірі мен қызметі	201
Сыпыра Қарабатырұлының өмірі мен қызметі	211
Шерғазы Қайыпұлының қоғамдық-саяси қызметі	220
Арыстан еді-ау Исатай	240

IV ТАРАУ.

ТАРИХТА ҚАЛҒАН ТҰЛҒАЛАР

Қайраткер Бакытжан Қаратаев	248
Алғашқы казак мұнайшылары және ағайынды Нобельдер	258
Тегінде бар тектілік... (академик Зұлқарнай Алдамжар хақында)	266
Қанатты жастар камқоры еді (академик Кеңес Нұрпейіс хақында)	275
Ұстазға тағзым	278
Қадірі биік аға еді... ..	281